

Bezinning 662: De keizer is onze koning

Johannes 19,8-16 = fragment Goede Vrijdag ABC-jaar

Het Woord

Toen Pilatus dat hoorde werd hij erg bang. Hij ging het pretorium weer in en vroeg aan Jezus: 'Waar komt U vandaan?' Maar Jezus gaf geen antwoord. 'Waarom zegt U niets tegen mij?' vroeg Pilatus. 'Weet U dan niet dat ik de macht heb om U vrij te laten of U te kruisigen?' Jezus antwoordde: 'De enige macht die u over Mij hebt, is u van boven gegeven. Daarom draagt degene die Mij aan u uitgeleverd heeft de meeste schuld.' Vanaf dat moment wilde Pilatus Hem vrijlaten. Maar de joden riepen: 'Als u die man vrijlaat, bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept, pleegt verzet tegen de keizer.' Pilatus hoorde dat, liet Jezus naar buiten brengen en nam plaats op de rechterstoel op het zogeheten Mozaïekterras, in het Hebreeuws Gabbata.¹ Het was rond het middaguur op de voorbereidingsdag van Pesach. Pilatus zei tegen de joden: 'Hier is Hij, uw koning'. Meteen schreeuwden ze: 'Weg met Hem, weg met Hem, aan het kruis met Hem!' Pilatus vroeg: 'Moet ik uw koning kruisigen?' Maar de hogepriesters antwoordden: 'Wij hebben geen andere koning dan de keizer!' Toen droeg Pilatus Hem aan hen over om Hem te laten kruisigen.

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Opnieuw wordt Pilatus als een zwakkeling voorgesteld. Hij is bevreesd door de woorden die de joodse overheden over Jezus zeggen: 'Hij noemt zich de Zoon van God.' Is Pilatus dan zo godsdienstig? Zeker niet. Hij reageert ook niet op de volgende uitspraak van Jezus dat Pilatus' macht slechts een gegeven macht is. Hij wil Jezus vrij laten. En hij laat de beslissing over Jezus' lot helemaal afhangen van het geschreeuw van de joodse overheden. Hierdoor wordt de schuld voor Jezus' dood nogmaals bij de joodse overheden gelegd.

Deze overheden wijzen op Pilatus' band met de keizer. Een vriend van de keizer mag iemand die zichzelf als koning uitgeeft, niet in leven laten. Zelf willen ze Jezus ook niet als hun koning erkennen. Ze gaan zelfs verder. Want hun argumentatie is duidelijk: 'We hebben geen koning buiten de keizer.' Het is zo vreemd. Pilatus wil als vertegenwoordiger van de bezettende macht de

¹ De Naardense Bijbel (2014) duidt de plaats aan als 'een plek die Steenstraat heet, maar in het Hebreeuws Gabbata, 'heuveltje'.

ongevaarlijke koning van de joden sparen. Maar de eigen overheden onderwerpen zich juist aan de bezetter om Jezus te kunnen kruisigen.

Het is ondertussen het zesde uur geworden, zegt Johannes. Dan moet alle arbeid stoppen om zich grondig voor te bereiden op de viering van Pesach. Juist dan valt de definitieve beslissing over Jezus. Hij zal zijn Pasen vieren, maar wel doorheen het kruis en de dood.

Toch stelt Pilatus een zeer diepe vraag: 'Van waar bent U?' Het is een vraag die meespeelt doorheen het hele vierde evangelie. Voor Johannes is Jezus van de Vader gekomen. Zijn afkomst of origine is dus goddelijk. Maar Jezus zegt dit niet aan Pilatus omdat Pilatus niet in staat is dit antwoord te begrijpen.

Het Woord in mijn leven

Heb ik een sterke eigen mening, ook als het over geloofszaken gaat? Hoe snel ga ik door de knieën als anderen schreeuwen en roepen? Wat is volgens mij de origine van Jezus? Mijn origine?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
U komt van God.
Hij is Uw origine.
U hebt over Hem getuigd,
zelfs voor Uw rechter.
Ook wij komen van God.
Hij heeft ons geschapen.
Hij roept en zendt ook ons
om van Hem te getuigen.
Geef dat we trouw blijven,
ook als het lijden ons treft.
Behoed ons voor meeloperij
met mensen die schreeuwen
om dood en vergelding.
Laat niet toe dat het kwaad
ons afbrengt van onze Schepper. Amen.

© Eric Haelvoet 2017